

Sygn. akt I C 716/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy- I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Asesor sądowy Dawid Sztuwe
-----------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2021 r. w Brodnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **J. S. (1)**

przy udziale interwenienta **Towarzystwa (...) w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 32.080,00 zł (trzydzieści dwa tysiące osiemdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 22 listopada 2018 r. do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.185,08 zł (osiem tysięcy sto osiemdziesiąt pięć złotych 08/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
- oddala wniosek interwenienta o zwrot kosztów procesu.

/Asesor sądowy/

D. S.

ZARZĄDZENIE

- odnotować w rep. C,
- zakreślić sprawę w rep. C,
- odpis wyroku doręczyć
  - pełnomocnikom stron,
  - pełnomocnikowi interwenienta
- akta z wnioskiem o uzasadnienie lub za 21 dni.

B. 15 kwietnia 2021 r.

Asesor sądowy

D. S.

Sygn. akt. I C 716/19

UZASADNIENIE

Pozwem z 10 kwietnia 2019 r. Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (zwana dalej „powódkę” lub „ubezpieczycielem”) wystąpiła przeciwko J. S. (1) o zapłatę 32.080,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 22 listopada 2018 r. do dnia zapłaty tytułem regresu ubezpieczeniowego. W uzasadnieniu wskazano, że powódka wypłaciła poszkodowanemu dochodzoną pozwem kwotę w związku ze szkodami na mieniu powstałymi na skutek pożaru, którego sprawcą był pozwany (**k. 2-3**).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc przede wszystkim zarzut braku przesłanek odpowiedzialności regresowej z uwagi na zawarcie umowy ugody. Nadto w ocenie strony pozwanej nie można jej było przypisać winy, a wysokość szkody została zawyżona (**k. 59-62a**).

Pismem z 20 listopada 2019 r. Towarzystwo (...) z siedzibą w W. złożyło oświadczenie o wstąpieniu do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanego B. interwencji zostały usunięte w dniu 2 stycznia 2020 r. (k. 118-119). Ostatecznie w piśmie z 11 lutego 2020 r. interwenient wskazał, że nie przyjmuje swojej odpowiedzialności za zdarzenie wywołane pożarem, albowiem szkoda powstała w wyniku prac wykonanych przez pozwanego w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej i nie zaktualizowały się przesłanki uznania szkody z związanej z posiadaniem gospodarstwa rolnego (**k. 130-130v**).

Na dalszym etapie postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym w myśl art. 15zzs1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2021, poz. 180).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13 kwietnia 2018 r. w miejscowości Z. na skutek niewłaściwego zachowania się J. S. (1) wybuchł pożar. Początkowo ogień objął m.in. składowisko opon znajdujące się na nieruchomości J. S. (1). Następnie pożar rozprzestrzenił się na nieruchomość będąca własnością S. S. (1). W wyniku pożaru zniszczeniu lub spaleniu uległ garaż, obora, stodoła, sprzęt rolniczy, zapasy i żywy inwentarz.

Dowód:

- informacja (...) z 09.06.2018 r.- k. 9
- opinia techniczna- k. 15-18, 33-38
- protokół z czynności kontrolno-rozpoznawczych- k. 67-76
- zeznania A. Ś.- k. 113-114
- zeznania S. S.- k. 126v-127v.

Za zniszczone mienie ruchome S. S. (1) otrzymał odszkodowanie z dodatkowej polisy (...) w kwocie 35.000,00 zł, tj. do wysokości sumy ubezpieczenia.

Dowód:

- informacja e-mail o szkodach- k. 11
- zeznania S. S.- k. 126v-127v.

S. S. (1) w dniu pożaru był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej rolników i budynków rolniczych w Towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W.. W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel ustalił, że w wyniku spalenia garażu i stodoły S. S. (1) poniósł szkodę w wysokości co najmniej 32.080 zł i w dniu 12 czerwca 2018 r. wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie.

Pismem doręczonym 13 listopada 2018 r. wezwano J. S. (1) do zapłaty 32.080 zł tytułem regresu w terminie do dnia 21 listopada 2018 r. Wezwania ubezpieczyciela pozostały nieskuteczne.

Dowód:

- polisa ubezpieczeniowa- k. 12-12v
- potwierdzenia przelewu- k. 41-42
- wezwania do zapłaty- k. 43-49

W dniu 28 czerwca 2018 r. S. S. (1) i K. S. zawarli z J. S. (1) i J. S. (2) umowę ugody, w której małżonkowie S. uznali swoją odpowiedzialnością za szkody powstałe w wyniku pożaru i zobowiązali się do zapłaty małżonkom S. odszkodowania w wysokości 70.0000 zł. Kwota 50.000 zł została uiszczona w dniu zawarcia ugody, a spłata pozostałej części odszkodowania miała nastąpić do 30 czerwca 2019 r. W §4 ugody małżonkowie S. oświadczyli, że terminowa spłata 70.000 zł z kwotami, które otrzymali od ubezpieczycieli S. S. (1) skutkować będzie tym, że poszkodowani nie będą zgłaszać dalszych roszczeń bezpośrednio wobec małżonków S. z tytułu szkód powstałych w wyniku pożaru.

Dowód:

- umowa ugody z 28.06.2018 r.- k. 50-51

Garaż był wybudowany w 1988 r., a stodoła w 1948 r. Około 1990 r. S. S. (1) przeprowadził remont stodoły polegający na wymianie trzcinowego dachu na dach blaszany. W budynku stodoły wyodrębnione były pomieszczenia przeznaczone na porodówkę i tuczarnię, oddzielone pustakami gazobetonowymi. Część porodowa zaczęła funkcjonować w 2004 r., a tuczarnia od 2011 r.

Koszt celowych i niezbędnych prac budowlanych, w tym materiałów budowlanych, mających na celu przywrócenie budynków stodoły i garażu do stan przed pożaru wynosił odpowiednio 70.105,75 zł i 18.874,20 zł, tj. łącznie 88.979,95 zł brutto.

Dowód:

- zeznania S. S.- k. 126v-127v.
- opinia biegłego z zakresu budownictwa- k. 139-
- opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budownictwa- k. 184-187

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów i zeznania świadków. Wiarygodność tych dowodów nie budziła wątpliwości Sądu. Strony nie podnosiły zarzutów kwestionujących prawdziwość dokumentów

a zeznania świadków dotyczyły w przeważającej części okoliczności niespornych lub mających jedynie drugorzędne znaczenie dla prawnej oceny zasadności powództwa.

Z całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania, w tym oświadczeń pozwanego, nie budził wątpliwości fakt, że to pozwany był odpowiedzialny za zaproszenie ognia. Zresztą wprost w umowie ugody tego rodzaju stwierdzenie zostało zawarte. Opinie techniczne, które zostały dołączone do pozwu, również wskazywały na źródła wybuchu pożaru. Były to wprawdzie dokumenty o charakterze prywatnym, ale sporządziły je osoby zawodowo zajmujące się analizą przyczyn i skutków pożarów. Pozwany podnosił zarzut braku winy w spowodowaniu pożaru, ale okoliczności sprawy nie pozostawiały wątpliwości, iż niewłaściwe obchodzenie się ze palnikiem było przyczyną powstania ognia.

Jednocześnie należy wyraźnie zaznaczyć, że Sąd nie ustalał szczegółowo jakie prace na nieruchomości pozwanego były rzeczywiście źródłem pożaru. Nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, stąd też dowód z opinii biegłego z zakresu pożarnictwa został pominięty. Okoliczność ta pozostawała bowiem sporna jedynie między pozwanym a interwenientem ubocznym, który odmówił przyjęcia swojej odpowiedzialności podnosząc, że pozwany wykonywał czynności w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej. Jakikolwiek ustalenie Sądu w tej materii nie kształtowałoby w sposób wiążący stosunku prawnego między pozwanym a interwenientem. Przyjęcie tzw. powagi rzeczy osądzonej byłoby wykluczone. Taki spór winien być przez pozwanego i interwenienta rozstrzygnięty w ramach odrębnego postępowania. W takiej sytuacji wątpliwe pozostawało w ogóle to, czy czynności procesowe interwenienta były skuteczne, albowiem zgodnie z art. 79 kpc takie czynności nie mogą pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której interwenient przystąpił.

Podstawę roszczenia powódki stanowił art. 828 § 1 kc, zgodnie z którym, jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Roszczenie ubezpieczającego przechodzi na ubezpieczyciela już przez sam fakt dokonanej zapłaty, co stanowi szczególnie przypadek wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, w związku z postanowieniem art. 518 § 1 pkt 4 kc.

W sprawie bezspornie ustalono, iż ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłacił poszkodowanemu kwotę dochodzoną pozwem. Z mocy prawa zatem na ubezpieczyciela przeszło roszczenie przeciwko pozwanemu o zapłatę odszkodowania. Oczywiście nie zawsze odszkodowanie wypłacone przez ubezpieczyciela pokrywa w całości powstałą szkodę z uwagi na ograniczenia chociażby związane z wysokością sumy ubezpieczeniowej. Poszkodowany do chwili całkowitej naprawy szkody pozostaje uprawniony do żądania dalszych sum na pokrycie kosztów przywrócenia rzeczy do stanu przed powstaniem szkody.

Wyraźnie należy zaznaczyć, że wypłata odszkodowania miała miejsce jeszcze przed zawarciem umowy ugody. Umowa ta nie mogła zatem wyrzucić jakichkolwiek skutków prawnych na uprawnienie powoda do dochodzenia roszczenia opartego na regresie ubezpieczeniowym. Skutki prawne określone w art. 828 § 1 kc nie mogą być modyfikowane w drodze czynności prawnych (*ius cogens*). Tym bardziej umowa ugody pozostawała bezskuteczna w stosunku do powódki z uwagi na fakt, że nie była ona stroną tej umowy. Ugoda pozostaje jednak ważna i wywiera skutki prawne między pozwanym a poszkodowanym, np. w zakresie zrzeczenia się dalszych roszczeń, które mogłyby być kierowane przez poszkodowanego bezpośrednio w stosunku do pozwanego. Niemniej trzeba zaznaczyć, że gdyby pozwany wiedział o wypłacie odszkodowania, umowa ugody mogła być zawarta na innych warunkach. Budzi więc wątpliwości postawa małżonków S. z punktu widzenia lojalności kontraktowej, ale okoliczność ta była irrelevantna dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Ostatecznie elementem spornym w sprawie pozostawała kwestia wysokości szkody powstałej na skutek pożaru i dotyczącej zniszczonych budynków garażu i stodoły. Ustalenie rzeczywistych kosztów przywrócenia tych budynków do stanu sprzed powstania szkody pozwalało na ocenę, czy ubezpieczyciel wypłacił rzeczywiście należne odszkodowanie i czy ewentualnie nie pokrywało ono już całości szkód budynkowych. Ta druga kwestia miała przede wszystkim znaczenia dla oceny skutków prawnych umowy ugody.

Celem ustalenia wysokości szkody wyliczanej na podstawie celowych i niezbędnych kosztów prac budowlanych, w tym kosztów materiałów budowlanych, mających na celu przywrócenie nieruchomości do stanu sprzed szkody, dopuszczono dowód z opinii biegłego z dziedziny budownictwa w osobie J. B.- biegłego z listy biegłych Sądu Okręgowego w Toruniu.

W ocenie Sądu opinia biegłego została sporządzona w sposób fachowy, z uwzględnieniem dokumentów zebranych w sprawie, okoliczności ujawnionych przez świadków oraz w oparciu o literaturę branżową. Sporządzenie opinii zostało poprzedzone przeprowadzeniem oględzin pogorzeliska. Biegły wziął pod uwagę stan techniczny budynków przed pożarem, w tym przede wszystkim ich wiek, rodzaj konstrukcji i wykorzystanych materiałów. Nie budził również wątpliwości poziom wiedzy biegłego, który jest biegłym wpisanym na listę biegłych Sądu Okręgowego w Toruniu. Ustalenia biegłego oraz przedstawione przez niego wnioski nie zawierały sprzeczności i były spójne. Biegły w opinii uzupełniającej w sposób wyczerpujący odniósł się do zarzutów strony pozwanej, w tym ponownie, z większą dokładnością przedstawił działania arytmetyczne wykorzystane do wyliczenia kosztów restytucji. Wskazał na czynniki brane pod uwagę przy tego rodzaju obliczeniach i dlatego akurat przyjęcie takich parametrów było konieczne. Strona pozwana nie kwestionowała natomiast metody i sposobu wyceny szkody (k. 178) i nie wносиła również kolejnych zastrzeżeń po sporządzeniu opinii uzupełniającej.

Sąd pominął natomiast wniosek interwenienta o przeprowadzenie kolejnej, uzupełniającej opinii, albowiem zmierzał on jedynie do przedłużenia postępowania i dotyczył okoliczności już dostatecznie wyjaśnionych. Zresztą tego rodzaju uwagi interwenient mógł sformułować w zastrzeżeniach do pierwotnej opinii. Z niewiadomych przyczyn podniósł je dopiero w zarzutach do opinii uzupełniającej.

W oparciu o opinię biegłego Sąd ustalił, że koszt celowych i niezbędnych prac budowlanych, w tym materiałów budowlanych, mających na celu przywrócenie budynków stodoły i garażu do stanu sprzed pożaru wynosił odpowiednio 70.105,75 zł i 18.874,20 zł, tj. łącznie 88.979,95 zł brutto. Zapłata przez powódkę kwoty 32.080 zł była zatem w pełni uzasadniona, aczkolwiek nie pokrywała ona całości szkody, którą poniósł poszkodowany. Roszczenie powódki podlegało zatem uwzględnieniu w całości w oparciu o art. 828 § 1 kc w zw. z art. 415 kc.

Na marginesie można wskazać, że pozwany płacąc kolejne 50.000 zł w dniu zawarcia umowy ugody w zasadzie naprawił szkodę, której wysokość została wyliczona na potrzeby niniejszego postępowania. Niemniej kwestia ta wymaga dalszych, ewentualnych ustaleń między pozwanym i poszkodowanym, w tym zakresie skuteczności i zasadności żądania zapłaty drugiej raty w wysokości 20.000 zł.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 kc, albowiem pozwany pozostawał w opóźnieniu od 22 listopada 2018 r.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W związku z powyższym i w oparciu o §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.185,98 zł.

Na koszty procesu po stronie powoda składały się następujące kwoty:

- 1.604,00 zł (opłata od pozwu)
- 3.600,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika)
- 17,00 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa)
- 2964,08 zł (wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego).

Tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki powódka otrzyma kwotę 1045,97 zł a pozwany kwotę 2.000 zł. Zwrot zaliczek nastąpi po prawomocnym zakończeniu postępowania.

O oddaleniu wniosku interwenienta orzeczono na podstawie art. 107 a contrario kpc.

/Asesor sądowy/

D. S.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego (adw. E. K.-M.)
2. akta z apelacją lub za 21 dni

B., 10 maja 2021 r.

Asesor sądowy

D. S.